

СТАНОВИЩЕ

от проф. Дарина Зиновиева от Института за държавата и правото, БАН и Юридически факултет на ПУ”П.Хилендарски”

По конкурс за научната длъжност „професор“ в направление 3.6 право, /финансово и данъчно право /, обявен от СУ ”Св.Кл.Охридски”, Юридически факултет

Уважаеми членове на научното жури,

1. Общи данни

В конкурса, обявен, в ДВ бр. 20/08.03.2024 г. за нуждите на Юридическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ участва един кандидат доцент Евелина Димитрова Стоева- Димитрова.

Представени са всички изискуеми документи, съгласно законодателство. В протокол №1 на научното жури е отразено че, кандидатът отговаря на научно-метричните показатели.

2. Характеристика на публикациите

В конкурса доцент д-р Евелина Димитрова участва с хабилитационен труд „Доходът като данъчен обект“, София: Просвета. 2023. (ISBN 978-954-01-4306-4).

Допълнително тя представя – монография „Облагане на дистанционната продажба на стоки с данък върху добавената

стойност“, София: Сиела. 2024. (978-954-28-46), три студии и осем статии.

2.1.В монографията „ Доходът като данъчен обект“, посочена като хабилитационен труд, авторката изследва цялостното съдържание на правния институт „доход“ като обект на преки данъци върху физическите и юридическите лица и приравнените им други субекти. В монографията са обхванати всички негови елементи, както и е проследен процеса на развитие на актуалната система на подоходното данъчно облагане у нас.

В този смисъл считам, че е постигната пълнота и всеобхватност на изясняване на този правен институт от доктринерна гледна точка. Трудът е с много добра систематика, като дава последователно представа за моделите в исторически план, за двете основни икономическите теории на дохода като стопанска категория. Така авторът сполучливо изгражда пълноценна обоснованост на съдържанието на института „доход“ като данъчен обект и определянето му като съвкупност от създадените, придобитите и заместващите имуществени блага в пари или други еквиваленти, придобити от субектите. Тя извежда заключението, че нормативната регулация на данъчното право правилно определя и понятието за „данък“ , като се използва именно изследваното съдържание на правния институт „доход“, предмет на монографията.

В този смисъл монографията има приносен характер за доктрината. В труда е извършено детайлно изследване на публичноправния характер на „дохода“ в различните му правни проявления. Така напр. заслужава положителна оценка отделянето на така нар. от авторката „недоходи“ от обекта „доход“. Заслужава

внимание напр. изясняването на връзката между приходите от трудовото правоотношение, от които възникват две групи публични задължения - за данък върху доходите на физическите лица и за осигурителни вноски върху възнагражденията по силата на Кодекса за социално осигуряване. Авторката разглежда и конституционната основа, според която данъчните плащания са юридическо задължение с цел да бъдат задоволени интересите на фиска. Все в конституционноправен аспект авторката обвързва това задължение на данъчните субекти с конституционни права, като напр. равно третиране. Цялостното разгръщане на изследването и от гледна точка на конституционната уредба заслужава насърчение, с оглед пълнотата на правната уредба на този институт.

Много силна теоретико-практическа част е тази, в която Евелина Димитрова изяснява тълкуването на точното съдържание на различни данъчноправни понятия и приложението им в практиката. Така тя пояснява три тълкувателни способа, които водят до яснота в правоприлагането. Сочи конкретни практически примери и онагледява изследваните въпроси успешно.

Заслужава внимание частта от труда, в която авторката коментира незаконните доходи и несъвършенствата в нашата правна уредба.

Също така, заслужава насърчение изследването относно преобразуването на доходите на корпоративните образувания, които се облагат по реда на ЗКПО и на доходите на физическите лица по реда на ЗДДФЛ.

Считам за принос изследването, обособено в отделна глава, относно видовете доходи, разпределянето им в отделни категории според критерии, като напр. парични и непарични доходи, трудови доходи или такива от стопанска дейност и пр.

Обобщено, в хабилитационния труд са постигнати приноси за доктрината резултати и следва да се даде висока оценка.

2.2. От допълнително представените публикации на Евелина Димитрова в конкурса, трябва да се оцени положително монографията „Облагане на дистанционната продажба на стоки с данък върху добавената стойност.“ София: Сиела. 2024. (978-954-28-46). Основният принос е анализът на правната уредба на облагане на данъка върху добавената стойност в Европейския съюз. Познанията на доцент Евелина Димитрова в европейското данъчно законодателство следва да се оценят високо, като трудът е с безспорно приносно значение.

От приложените студии и статии всички имат приносно значение, с оглед подбраните от автора теми, по които е налице необходимост от анализ и оптимизиране на законодателството или практиката. Така откроявам студията „По някои въпроси, свързани с решаването на делата по жалби срещу ревизионни актове от първоинстанционния административен съд като инстанция по същество», в която авторът се е фокусирал върху проблемни в практиката на административните съдилища, въпроси, като е анализирал тази практиката и е добавил подходящи изводи. Друга практически полезна статия е «Административното наказване в данъчното право», в която авторката е изследвала проблеми на налагането на наказания при данъчни нарушения, определени от закона като състави на административни нарушения.

В обобщение, видно от всички публикации, представени от Евелина Димитрова в конкурса, тя проявява детайлност в изследователската си работа, обвързване с практически проблеми и мислене, насочено

към фиксирането им и решаването им. Авторката ползва познания както от данъчното и финансовото право, така и от конституционното и административно право и правото на ЕС.

Цялото ѝ творчество трябва да се оцени положително и да се окачестви като пригодно за данъчното и финансовото право.

Преподавателската дейност на доцент д-р Евелина Димитрова е дългогодишна, а дисциплините, по които преподава са свързани със специалността на обявения конкурс.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

С оглед на горепосоченото, давам своята положителна оценка и препоръчвам Научното жури да предложи на Факултетния съвет на Софийски университет доцент Евелина Димитрова Стоева-Димитрова да бъде избрана на академичната длъжност професор по професионално направление 3.6 Право /финансово и данъчно право/.

13. 05. 2024г.

/професор Дарина Зиновиева/